

slaget under Nr. 12 er et saa folkeligt og et saa arbejdervenligt Forslag, at det, maa jeg sige, har overrasket mig, at Nogen af alle dem, der kunne dette Spørgsmaal oplyst, for at vi kunne prøve, om der kan gøres Noget — hvormeget eller hvorlidt kunne vi ikke have nogen Mening om — kan modsætte sig dette Forslag. Dette kan jeg ikke begribe, det er Noget, jeg ikke kan sætte. Efter hvad jeg har hørt derom, træster det mig, at det ikke er, fordi Forslaget er kommet fra mig, men egentlig kun fordi man deri ser en Grundsatning, som man er imod. Jeg maa sige, at jeg har fundet de Grunde, der ere anførte derimod, umadelig svage, og oprigtig talt forekommer det mig, at den ærede Ordfører, taalt det meget Smutte, han leverede i denne Retning, vilde snakke sig fra Sagen med arbejdervenlige Talemaader, demokratiske Densyndninger osv. Den bedste Maade, hvorpaa man imidlertid kan ønske en saadan Sag som denne, og ogsaa Husflidsagen fremmet, er den, at der virkelig gives en smule Løstængelse paa Meisen, det vil sige, at man bringer de Offre, der ere nødvendige for at sætte dem i Gang. Man hører jo saa ofte de Ord: Vi ville gøre alt Muligt for, at denne Sag kan blive klar, men saasnart der foreligger Forslag, som gaa ud paa at bringe Offre for at faae Sagen klar, saasnart der er Spørgsmaal om at gjøre det første Skridt til at afhjælpe Ondet, saa siger man: Nei, det er dog bedst at indskrænke Offret til det mindst Mulige — til slet Intet. Jeg har blot villet slaa fast, hvorledes Stillingen er imellem Ordføreren og de Herrer, der modsætte sig Forslaget, og mig.

Ordføreren: Det ærede Medlem, der talte sidst, følte sig overrasket ved vor Stilling. Jeg tror, at man, uden at gaa nærmere ind derpaa, kan tage det som en Grund mere for, at vor Stilling er den rigtige, at det ærede Medlem føler sig overrasket derved. Naar det ærede Medlem omtalte Mødet i Aftes og Karakteren af dette Møde, uden forsaavidt det vedrørte dette Spørgsmaal, da har jeg derom ingen Oplysning. Jeg skal kun sige, at det undrer slet ikke mig, at der kan gives en Del Arbeidere, som ligesaa gjerne raabe Hurra for en vis Mand som f. Ex. for det ærede Medlem. Det ærede Medlem mente, at det var den eneste Maade, hvorpaa man kunde faae en alsidig og grundig Drøftelse af dette Forhold, at Regjeringen fik Lov til at nedsætte en Kommission af Arbeidere og Ikke-Arbeidere. Jeg tør dog spørge, hvilken Garanti, man har for, at Arbeiderne ville føle sig repræsenterede ved de Arbeidere, som det maatte behage Regjeringen at indsætte i denne Kommission. Arbeideren — det er forresten ikke en Grundsatning, som det ærede Medlem ellers hylber, naar det kommer an paa at anerkende hans borgerlige Værd — er ligesaa god som andre Folk, men der er braadne Kar i alle Lande, der gives ogsaa blandt Arbeiderne Folk, der smigre dem, der ere anderledes stillede

end de. Sæt nu, at det ærede Medlem, som naturligvis var selvsreven til Kommissionen, fik saadanne Medlemmer af Arbeiderstanden med sig, kunde han da fikke os, at det Produkt, som de gik ind paa, i mindste Maade vilde blive anerkendt af de 90 pCt af Arbeiderstanden? Jeg betvivler det meget. Saaledes gaar det ofte med Regjeringskommissioner. Nei, Regjeringen kunde have fulgt den Vej, som forresten paa anden Maade var antydet for den, at have søgt Oplysninger ikke blot hos Arbeidsagierne ved disse Skemaer, men fra den anden Side, fra Arbeiderne, uden Hensyn til deres politiske Anskuelse i de forskellige Fabrikkerne paa selve Stedet ved udsendte Mand, som forstode at tage Sagen praktisk. Derved vilde der være kommet Oplysninger frem, hvorpaa man kunde have bygget, og hvorpaa man kunde have fordret, at Administrationen byggede videre; thi den kan ikke slyde et saadant Forhold fra sig som jeg udbekommende eller overlade det til en udnævnt eller selvsreven Kommission, som kommer til at optræde med en Myndighed baade til den ene og til den anden Side, som den paa ingen Maade kan have efter sin hele Tilblivelse.

Rofod: Maa jeg kun gjøre den ene Bemærkning, at det forekommer mig temmelig meget at forlange, at det ærede Medlem, naar jeg kræver Arbeidere optagne i Kommissionen, som det synes vil have mig til at gaa ind paa, at man skal have en Slags Sikkerhed for, at disse Arbeidere virkelig ogsaa repræsenterer Arbeiderne. Det ærede Medlem veed jo vel — i alt Fald burde han vide det, naar han taler om disse Sager — at der her i Danmark staar to Partier meget stærkt overfor hinanden, hvoraf det ene vil gaa strengt frem ad Lovens og Ordenens Vej, medens det andet har erklæret at ville gaa frem med Loven eller uden den. Jeg overlader nu til det ærede Medlem selv at afgjøre, hvilken af de to Slags Arbeidere han helst vil have til at sidde i Arbejderkommissionen. Det er klart, at der Intet var i Veien for, at Ministeren kunde tage f. Ex. ligemange af hver Slags, og der var da en alsidig Repræsentation i den Retning. Ministeren har jo Valgfrihed med Hensyn til alle Kommissioner. Da Kirkekommissionen blev nedsat, stemte de Herrer for dens Nedsættelse uden at tale om, hvormange Grundtvigianere, hvormange Pietister osv. der skulde med; det overlod man til Regjeringens bedste Skjøn.

Ordføreren: Jeg har ikke det Kjendskab til Arbeidernes Sind ligeoverfor Samsundsordenen, som det ærede Medlem mener at være i Besiddelse af. Jeg veed derfor heller ikke, hvor Mange der finde sig i den nuværende Samsundsorden eller true den paa Livet. Men naar der tales om dette sociale Spørgsmaal, saa vil jeg hævde, at den